

Rigsdagstidende.

1861. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 61.

Trettende Session.

19de Møde.

Tirsdagen den 29de October Kl. 2.

(Fortfat.)

C. B. Nimestad (forf.): Jeg skal derfor ogsaa, som den foregaaende ærede Tale, anbefale Lovforslagets yderligere Overveielse, men ikke i den Skikkelse, det har; det er saa reent uheldigt, at der næsten ikke er en eneste Enkeltthed, jeg kan samstemme i. Det begynder med et Udtryk, der forekommer mig saare uheldigt i et Lovforslag, nemlig Udtrykket: „Nordens Universiteter“. Hvad vil det sige: „Nordens“ Universiteter? Geographisk er Norden Et, Historisk kan det være Et og et Andet og et Tredie, ligesom man vil. Det har ogsaa her faaet et ganske forunderligt Omfang, idet det finske Universitet i Helsingfors er taget med. Jeg veed meget vel, at Stadsbefolkningen imellem den bothniske og finske Bugt er svensk, og jeg veed maastee ogsaa, efter de statistiske Oplysninger derom, Forholdstallet imellem den svenske og den finske Befolkning; men jeg veed, at Befolkningen der er af en Stamme, der er ganske forskjellig fra den egentlige svenske; og jeg veed, at Finnerne maatte ønske, at de ikke yderligere bleve paatvingne svensk Dannelselse, der altid maa blive fremmed for det store finske Folk, men at der hos dem maatte fremvoxe en Dannelselse, der kunde blive jævnbyrdig med den svenske og endog seire over den; thi først da kan man tale om, at der er skeet Noget for det finske Folk. Jeg vil henstille til den ærede Forslagsstiller selv, om han vilde være fornøjet med, om der kom en Russer

fra store eller lille Rusland eller en Lithauer, som ogsaa hører under den samme Mand, der hersker over alle Ruslande, eller en Tartar fra Kasan eller Astrachan, der vel — jeg kjenner ikke Helsingfors's Universitets Fundats — ere berettigede til at tage Grader i Helsingfors, hertil. I mine Dine vilde det i det Mindste være forunderligt at tillægge ham Rettigheder ved Kjøbenhavns Universitet, fordi han staaer i et saadant Forhold til det finske Universitet. — Naar jeg i Korthed skal udtale, hvad jeg har imod Lovforslaget, er det for det Første det, at det omfatter meget forskjelligartede Ting, der burde have været holdt ude fra hinanden. Det omfatter Studierne ved Universiteterne, Besvarelsen af Priisopgaverne, Noget, der er meget godt; dernæst, hvad der frembyder større Banskeligheder, Stipendierne ved Universiteterne, fremdeles Afgang til Embederne i Staten og endelig en Afgang til akademiske Børgerbreve for Ikkestuderende. I den Anledning skal jeg bemærke, at det er meget ringe Midler, som her ere anvendte, for at skaffe den store Mængde, som ikke har faaet den latinske Dannelselse, Afgang til Universitetet; thi selv om vi antage, at alle de, der nu besvare Priisopgaverne, vare Ikkestuderenter, vilde der kun paa den Maade blive en 3 à 4 Studenter om Aaret, og det var kun et ringe Antal. Vil man gjøre Noget derfor, maa man bringe andre Forslag paa Bane, thi dette yder kun en ringe Hjælp i denne Retning. Dernæst er der den Ting, at det har for stort et Omfang. Jeg har talt om, at Forslaget bruger Ordet „Nordens Universiteter“, at det tager Helsingfors med, at det taler om Embedsexamen osv. Dernæst maa